

BURO SRO BV
T.a.v. dhr. J. van de Zand
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Datum 13 juli 2018
Kenmerk BE/2018/304/R
Uw kenmerk Email d.d. 15 mei 2018
Auteur(s) J.J.M. Jansen
Projectleider(s) C.J. Blom

**Behoort bij ONTWERP besluit
van B & W
van Leidschendam-Voorburg**

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg
t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl
KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan Oostvlietweg 63 te Leidschendam

Aan de Oostvlietweg 63 te Leidschendam, zijn de clubgebouwen en clubterrein van Roeivereniging Rijnland gesitueerd. De vereniging is onderdeel van het Recreatiegebied Vlietland. De initiatiefnemer is voornemens om op de planlocatie een aantal aanpassingen te maken aan de gevel van het clubhuis, de steigers, het terras en de botenloods die zich op het terrein bevindt.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Buro SRO BV begeleidt de procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura2000 gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan Oostvliegweg 63 te Leidschendam. Op het perceel bevindt zich de roeivereniging genaamd 'Rijnland'. Op de planlocatie bevindt zich een clubhuis, een botenterrein, een romney-loods (botenloods 1) en een kleine schuur voor de boten (botenloods 2). Daarnaast zijn er een aantal groenstroken en een grasveldje aanwezig waar zich bomen, struiken en kruiden bevinden. Het clubhuis is opgetrokken uit een deels betonnen muur (gesloten gevel) en glazen ramen tot het plafond. Het gebouw heeft een plat, bitumen dak en is afgewerkt met aluminium dakranden. Tegen het clubhuis is de romney-loods gelegen die wordt gebruikt als roeiboot opslag. Deze loods is niet geïsoleerd en is tonvormig. Botenloods 2 is opgetrokken uit golfplaten en afgewerkt met houten balken aan de binnenkant. Tevens zijn de randen van het dak afgewerkt met metalen platen. De kleine schuur die zich op de planlocatie bevindt is zeer open en is opgetrokken uit een staalconstructie met houten gevel. Het dak van de schuur is van golfplaten. Het grootste gedeelte van de planlocatie is verhard. De overige terreininrichting betreffen verschillende groenstroken, een grasveld en een terras. Direct naast de planlocatie is het kanaal de 'Vliet' gelegen. De locatie wordt met een hoog kwaliteitsbeeld onderhouden. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De planlocatie is gelegen aan de rand van Leidschendam, buiten de bebouwde kom. Aan de andere kant van het kanaal bevindt zich de bebouwde kom van Voorschoten. Ten oosten van de planlocatie bevindt zich het recreatiegebied Vlietland. In het recreatiegebied bevinden zich een camping, kleine haven, restaurant en een klimpark. Tevens is er een grote waterplas aanwezig. Op een afstand van circa 0,9km ten zuidoosten van de planlocatie is de snelweg A4 gelegen.

Figuur 1 De planlocatie (rood kader) is gelegen aan Oostvliegweg 63 te Leidschendam (bron kaart: arcgis.com).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingreep betreft het aanpassen van het buitenterrein met terras en botenloods (2) op de planlocatie. Tevens wordt het clubhuis uitgebreid. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- uitbreiding clubhuis: algemene werkzaamheden, afvoer materiaal;
- herinrichting terras: algemene hoveniers-, bestratings- en overige werkzaamheden;

- sloop botenloods 2: algemeen sloopwerkzaamheden, afvoer materiaal;
- realisatie nieuwe botenloods (2): algemene werkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocaties komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 23 mei 2018. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: regenachtig, 8/8 bewolkt, 16° Celsius en windkracht 0-1(Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de voormalige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten.

In de verordening Ruimte van de provincie Zuid-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Zuid-Holland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Meerkikker</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Wezel</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Woelrat</i>
<i>Egel</i>		

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt definitie vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

Beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie. Het overgrote deel van de planlocatie is verhard en bevat hierdoor geen vegetatie. Toch zijn er groenstroken en een paar grasvelden aanwezig waar zich vegetatie op bevindt. Deze vegetatie bestaat uit algemeen voorkomende soorten in Nederland zoals: wilde peen, madeliefje, kruipende boterbloem, hondsdrif, ridderzuring, koolzaad, grote brandnetel, berenklauw, gewone vlier, zwarte els, wilde lijsterbes, zomereik, Italiaanse populier, krulwilg en hortensia. Rondom de bomen is geen sprake van goed ontwikkelde vegetatie; de locatie wordt intensief onderhouden door te maaien en ook de boomspiegel-vegetatie wordt regelmatig gesnoeid waardoor er geen ontwikkelde vegetatie ontstaat. Ten oosten van de planlocatie bevindt zich het recreatiegebied Vlietland met vegetatie en wateren. Aan de andere kant van het kanaal de 'Vliet'. Door de hoge mate van verstoring, de onderhoudsintensiteit en de habitatpreferentie worden beschermde vaatplanten niet verwacht.

Zoogdieren

De locatie bestaat gedeeltelijk uit bebouwing met een verharde bodem en uit verschillende groenstroken met bomen. Tevens is er direct naast de planlocatie een kanaal gelegen en is er een recreatiegebied aanwezig in de omgeving. In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten bekend: bosmuis, woelrat, ree, huisspitsmuis, egel, haas, dwergmuis, veldmuis, hermelijn, wezel, bunzing, rosse woelmuis, waterspitsmuis, konijn, bruine rat, rode eekhoorn, mol en vos. Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. Op en rondom de planlocatie zijn geen sporen als vraatsporen (leeggegeten eieren, huiden van kleine(re) zoogdieren, afgebeten veren, etc.), uitwerpselen, latrines, pootafdrukken of loopsporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de vrijstellingsregeling vallen (zie *Wet natuurbescherming*; Wet-Nb, art 3.10). De verharding op het plangebied, het intensieve onderhoud van de vegetatie, de omgeving van het kanaal met roeiboten en schepen en tevens de verstoring door de aanwezigheid van mensen op de planlocatie, maken de locatie uitermate ongeschikt als verblijfplaats en specifieke habitatonderdelen voor zeldzame, kwetsbare of beschermde soorten die geen gebruik maken van bomen (waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen); zoals de waterspitsmuis. Deze soort vereist snelstromend tot stilstaand water met ontwikkelde vegetatie en ruig begroeide oevers die schuilgelegenheden bieden wat niet aanwezig is op de planlocatie. Op de planlocatie zijn geen nestbomen aanwezig die vaste rust- en/of verblijfplaatsen kunnen bieden aan de rode eekhoorn. Deze soort leeft in allerlei typen en leeftijden bos. Gelet op de inrichting van de directe omgeving en de afwezigheid van potentie voor de rode eekhoorn is het uitgesloten dat de planlocatie een relevante functie heeft voor de soorten gedurende het foerageren, migreren en sociale interactie. Tevens zijn er geen werkzaamheden voorzien aan de bomen die zich op de planlocatie bevinden. De beoogde ontwikkeling leidt niet tot een afname van geschikt leefgebied of aantasting van nestlocaties.

Op de locatie is wel sprake van aspecifiek leefgebied voor zoogdiersoorten die algemeen voorkomen, dit betreft soorten zoals: bruine rat, egel en hermelijn. Aannemelijk maken opportunistische en algemene soorten incidenteel gebruik van de planlocatie. Voor dergelijke soorten is in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied waar individuen zich naar toe kunnen begeven. De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen in het kader van habitatrichtlijnsoorten of niet vrijgestelde overige soorten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: laatvlieger, meervleermuis, watervleermuis, baardvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en gewone grootoorvleermuis. In het kader van de beoogde ontwikkeling wordt er een gebouw gesloopt en een verbouwd. De betreffende bebouwing bevat geen kieren of openingen. Tevens bevatten de gebouwen een plat dak waardoor temperatuurschommelingen er hoogstwaarschijnlijk voor zorgen dat de gebouwen in de zomer te warm worden, dan wel te koud in de winter. Effecten op vaste rust- en/of verblijfslocaties van gebouw-bewonende vleermuissoorten kunnen worden uitgesloten.

Op de planlocatie staan, behoudens de kap van twee bomen, geen kapwerkzaamheden gepland. De bomen die op de planlocatie aanwezig zijn bevatten een stam die in theorie breed genoeg is om te dienen als geschikte boom voor vleermuizen. Tevens zijn er in een aantal wilgen holten aangetroffen. Doch zijn deze holten niet geschikt aangezien de bomen regelmatig worden gesnoeid en hierdoor een hoogte hebben bereikt van circa 3 meter, waardoor de holten op ooghoogte zijn gesitueerd en zich te laag in de bomen bevinden. De aanwezigheid van boombewonende vleermuizen in de wilgen is uitgesloten, de kapwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

Vleermuizen foerageren opportunistisch waarbij het actuele insectenaanbod leidend is voor de plaats waar ze op dat moment foerageren. De omgeving van de planlocatie is zeer geschikt als mogelijk foerageer- en/of migreergebied vanwege de wateren die aanwezig zijn en de vegetatie in het recreatiegebied. Tevens zal de situatie vergelijkbaar zijn met de huidige omdat er (vrijwel) alleen aanpassingen worden uitgevoerd. Botenloods 2 die gesloopt zal worden, zal in nieuwe staat op dezelfde locatie komen te staan waardoor de structuur van het landschap hetzelfde blijft. De ontwikkeling heeft hierom geen gevolgen voor de oriëntatie over het landschap waardoor de planlocatie niet ongeschikt raakt voor vleermuizen. Mogelijk worden aanwezige vleermuizen verstoord gedurende het foerageren en migreren. Hiervan is echter enkel sprake indien er gewerkt wordt gedurende de schemer of na zonsondergang. Tijdens de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van foeragerende en passerende vleermuizen (verlichting aanpassen of werken tussen zonopkomst en zonsondergang).

Amfibieën en reptielen

Gedurende het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. Voor reptielen zijn kale (zandige) plekken, dichte heide en opgaande vegetatie afgewisseld met open structuren van essentieel belang. Voor ringslang zijn uitgestrekte extensieve graslanden en waterrijke gebieden onderdeel van het functionele leefgebied. De planlocatie is gelegen aan de rand van Leidschendam, in een recreatiegebied. Op de planlocatie ontbreken ontwikkelde natuurlijke vegetatiestructuren en er zijn geen werkzaamheden voorzien aan oppervlaktewateren. Voor beschermde reptielen en amfibieën als rugstreeppad, alpenwatersalamander en kamsalamander ontbreken functioneel leefgebied, geschikte voortplantingsplaatsen als poelen, vennen en vijvers en overwinteringslocaties als strooisellagen, kruidenrijke graslanden en dichte vegetatie. Het aanwezige kanaal is te open om te dienen als mogelijke voortplantingsplaats. Het voorkomen van habitatrichtlijnsoorten en bijzondere nationaal beschermde soorten wordt niet verwacht. De aanwezigheid van de meer algemene, opportunistische amfibieën als gewone pad en bruine kikker kan echter niet worden uitgesloten. Voor de incidenteel aanwezige soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*; Wet-Nb, art 3.10). Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Behoudens de algemene zorgplicht zijn geen bijzondere bepalingen van toepassing en kan overtreding van verbodsbepalingen in het kader van amfibieën en reptielen uitgesloten worden.

Vissen

Parallel aan de planlocatie is het kanaal de 'Vliet' gesitueerd. Het kanaal heeft geen natuurlijke oevers en is niet begroeid met vegetatie. De oevers zijn begroeid met gras. Er wordt veel gebruik gemaakt van het kanaal door boten en roeiers. Gezien de uniformiteit van het kanaal en het ontbreken van essentiële habitatonderdelen van habitatrichtlijnsoorten als rivierdonderpad, beekdonderpad, en bittervoorn kan het voorkomen ervan worden uitgesloten. Verder gelet op de ontstaansgeschiedenis, ligging, gebruik van de watergang en ecologische indicatoren is geen relevante functie voor vissen geconstateerd en worden slechts algemene en zeer tolerante soorten verwacht. In de directe omgeving is voor algemene en opportunistische soorten voldoende vergelijkbaar habitat waar ze zich naartoe kunnen verplaatsen en zich eventueel kunnen vestigen. Bovendien zijn geen werkzaamheden aan het kanaal voorzien en zal er geen afname van leefgebied optreden.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelde aangetroffen. Tevens zijn geen mierenhopen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van zeldzame, kwetsbare en/of beschermde mieren. Tijdens het veldbezoek is een bont zandoogje waargenomen. Op de locatie zijn diverse (gedomesticeerde) bomen aanwezig. Tevens is op een van de bomen de aanwezigheid vastgesteld van rupsen van de stippelmot. De vegetatie is voor veel algemene insecten geschikt ten behoeve van voedsel, voortplanting, opgroei (larvale stadium), popstadium en verblijfplaats. Er zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een bepaalde soort een waardplant vormen. Effecten ten aanzien van beschermde insecten als gevolg van de beoogde werkzaamheden zijn uitgesloten.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: meerkoet, kauw, halsbandparkiet, koolmees, tuinfluiter, vink, kleine mantelmeeuw, blauwe reiger en merel.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan zijn geen (grote, oude) bomen met horsten, holtes en/of oude nesten aanwezig van of die geschikt zouden kunnen zijn voor roofvogels en uilen. In de omgeving is geschikt habitat aanwezig voor de huismus, maar mogelijke broedlocaties ontbreken in het recreatiegebied vanwege de daken die bestaan uit bitumen of golfplaten. Behoudens de kap van twee bomen zijn geen kapwerkzaamheden gepland op de planlocatie die zouden kunnen leiden tot aantasting of afname van potentieel leefgebied van huismussen. Rondom de bomen en bij het groen zijn geen eischalen, braakballen, veren, uitwerpselen of andere sporen aangetroffen die mogelijk aanleiding geven dat een van de bomen een functie vervult ten aanzien van ransuilen of sperwerachtigen. Tevens zijn in de directe omgeving ruim voldoende geschikte alternatieven, zodat de (tijdelijke) verstoring tijdens de werkzaamheden geen effect uitoefent op de lokale populaties. Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van jaarrond beschermde nestlocaties en essentiële habitatonderdelen is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode of in bijzondere gevallen)

Het recreatiegebied, waar de planlocatie onderdeel van is, biedt een rijk voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden. Bovendien leidt de ontwikkeling niet tot afname van het aantal bomen aangezien er geen werkzaamheden zijn gepland. De bomen en nabijgelegen groen vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Volgens aanwezigen zijn er op de planlocatie merelnesten aanwezig, al worden deze tevens verstoord door predatoren zoals de ekster en de kauw. Daarnaast zijn bij enkele bomen mezenkasten aangetroffen die in gebruik zijn door zangvogels. Tevens is er aan de kade op het roeivlot een (in gebruik) meerkoetnest aangetroffen.

Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura2000, belangrijk weidevogelgebied of het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van 5,3km en meer zijn enkele Natura2000-gebieden gelegen (figuur 2). De planlocatie ligt op een afstand van 0,9km tot het Natuurnetwerk Nederland (figuur 3). De beoogde ontwikkeling betreft het aanpassen van het terras, de uitbreiding van het clubhuis, en het vernieuwen van botenloods 2. Het transport en de bouwwerkzaamheden gedurende de ontwikkeling kunnen leiden tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie (projecteffect). De ervaring leert dat het projecteffect bij soortgelijke (n.a.v. vergelijkingsberekening met als referentie 2012 t/m 2014) en grotere projecten en de afstand tot kwetsbare habitats dat de stikstofdepositie onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare/jaar blijft. Bovendien gelet op de nabijgelegen autosnelwegen zal de toename van (vracht)verkeersbewegingen verwaarloosbaar zijn.

Op dit moment is er op de planlocatie alleen sprake van stikstofdepositie dat wordt veroorzaakt door het clubhuis en de passerende boten. De beoogde ontwikkeling brengt geen verandering in de isolatie van het gebouw. Hoewel er een nieuwe onverwarmde loods gebouwd wordt, zal deze niet bestemd zijn om comfortabel te zijn zoals het clubhuis. Van een toename in stikstof is hier geen sprake. Voor de overige effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura2000-gebieden te groot is en dat de mate van deze verstoringfactoren niet zullen leiden tot een toename. Tevens zorgen de tussen gelegen percelen, woningen en infrastructuur voor voldoende bufferwerking om deze (eventuele) effecten te ondervangen. De ontwikkeling resulteert niet in een significant verhoogde verkeersintensiteit en/of stikstofdepositie. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland is externe werking geen toetsingskader.

Op basis van de Europese vogel- en habitatrichtlijn geldt voor projecten en andere handelingen de verplichting om aan te tonen dat er geen significant effecten optreden als gevolg van stikstofdepositie. De algemene richtlijn hiervoor is dat voor ieder project of handeling, middels de rekentool Aeries, een berekening gemaakt dient te worden om aan te tonen of er wel of geen sprake is van een meldings- of vergunningsplichtige stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats. Of er sprake kan zijn van overschrijding van de drempelwaarde is afhankelijk van een aantal factoren. Vaak betreft dit een combinatie van de kwetsbaarheid van een gebied, de terreinomstandigheden, ligging van het project en overheersende windrichting. Ondanks dat er geen effecten verwacht worden kan het, ten behoeve van een feitelijke rekenkundige onderbouwing, door het bevoegd gezag wenselijk worden geacht een Aeries berekening uit te voeren.

Figuur 2 De planlocatie (rood traject) ligt op een afstand van 5,5km tot de Meijndel en Berkheide, en 5,3km tot De Wilck (bron: natura2000.eea.europa.eu).

Figuur 3 De planlocatie (rood kader) ligt op een afstand van 0,9km tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: pzh.b3p.nl).

Houtopstanden

Het kappen van bomen en struiken kan melding- of vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming. Het kappen van bomen is niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Nb als het de volgende type houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling worden twee bomen gekapt (type houtopstanden b). Derhalve is er geen melding- en/of vergunningplicht van toepassing in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Conclusies

In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. De planlocatie heeft aannemelijk geen relevante functie voor beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Mogelijk maken vleermuizen gebruik van de locatie tijdens het foerageren en migreren. De planlocatie en de directe omgeving hebben (mogelijk) een functie voor algemeen voorkomende planten, zoogdieren, amfibieën, insecten en vogels. De bomen zijn geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels die ook zijn aangetroffen. De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland of Belangrijk Weidevogelgebied. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura2000-gebieden geen sprake. De beoogde ontwikkeling betreft geen kapwerkzaamheden. Derhalve is een melding- en/of vergunningplicht niet van toepassing in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de te verwachten effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda - = ongeschikt + = geschikt n (nee) / j (ja)	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							+	-
Geschikt habitat Habitairichtlijnsoort	-	-	+/-	-	-	-		
Geschikt habitat overige soort	-	+/-		+/-	-	+/-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	n	n	n	n	n	n
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aerius			
Natura2000	5,3km		geen		n.v.t.			
Natuurnetwerk Nederland	1,6km		geen		n.v.t.			
Houtopstanden	aanwezig		kap		melding / vergunning			
Struiken	ja		nee		n.v.t.			
Bomen	ja		nee		n.v.t.			

Uitvoerbaarheid

De werkzaamheden en toekomstige situatie leiden niet tot aantasting van beschermde gebieden of beschermde natuurwaarden. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van vleermuizen en algemene zoogdieren, amfibieën, insecten en broedvogels. Voor deze soortgroepen dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wet-Nb, overige soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde bestemmingsplanwijziging (vrijstellingsbesluit).

Conclusie

De aanpassingen aan het verharde terrein, botenloods 2 en de uitbreiding van het clubhuis is uitvoerbaar conform het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro).

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De werkzaamheden dienen uitsluitend tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd te worden of een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toegepast te worden teneinde verstoring van vleermuizen in de directe omgeving te voorkomen. Hieronder kan onder andere worden verstaan: beperkte hoogte van lichtmasten, verlichting naar beneden richten en convergeren, toepassen van UV-vrije verlichting, gebruik van sterk bundellicht vermijden et cetera.
- Ten aanzien van algemene broedvogels dienen de werkzaamheden opgestart/uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravon)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

natura2000.eea.europa.eu	www.ravon.nl
pas.natura2000.nl	www.vleermuisprotocol.nl
pzh.b3p.nl	www.vlinderstichting.nl
synbiosys.alterra.nl	www.waarneming.nl
www.arcgis.com	www.wilde-planten.nl
www.bij12.nl	www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ir. J.J.M. Jansen

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46 - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie bv worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie bv is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie bv.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 Roeivereniging Rijnland is voornemens om het clubhuis uit te breiden.

Figuur 2 De gevels van het clubhuis bevatten geen kieren of openingen die geschikt zouden kunnen zijn ten dienste van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

Figuur 3 Het terras langs het clubhuis blijft behouden.

Figuur 4 Botenloods 2 waar de boten in worden gestald, zal worden gesloopt om plaats te maken voor een nieuwe loods.